

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izjemši nedelje in praznike. — Inserati do 80 petit vrst v Din 2, do 100 vrst v Din 2.50, od 100 do 300 vrst v Din 3, večji inserati petit vrsta Din 4. — Popust po dogovoru, inseratni davek posebej. — »Slovenski Narod« velja mesečno v Jugoslaviji Din 12. — za inozemstvo Din 25. — Rokopisi se ne vratajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNISTVO
LJUBLJANA, Knafljeva ulica štev. 5
Telefon: 21-22, 21-23, 21-24, 21-25 in 21-26

Podružnice: MARIBOR, Grajski trg št. 7 — NOVO MESTO, Ljubljanska cesta, telefon št. 26 — CELJE, celjsko upravljanje: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65; podružnica uprave: Kocenova ul. 2, telefon št. 190 — JESENICE: Ob kolodvoru 101. Poštna hranilnica v Ljubljani št. 10.351

Čehe in Slovake čaka sedaj še:

Borba za Slovaško in Podkarpatsko Rusijo

Maďarska in Poljska skušata že bolj okrniti českoslovaško republiko — Slovaške interese bodo branili Slovaki sami, vprašanje Podkarpatske Rusije pa se bo reševalo na mednarodnem terenu

BUDIMPESTA, 8. okt. br. Proglasitev slovaške avtonomije, in nove ureditve českoslovaške politike in imenovanje avtonomne slovaške vlade je maďarske vladne in politične kroge skrajno presenetilo in razočaralo. Boje se, da je to prekrizalo vse mađarske račune. Na Mađarskem so bili prepričani, da se bo s primerno propagando dalo neku slovaško ljudstvo, ki je se zelo pod vplivom predvojne mentalitete, pribidi, da bo pri morebitnem plebiscitu glasovalo za odcepitev Slovaške in za zopetno priključitev k Mađarski. Proglasitev slovaške avtonomije in državne samostnosti pa je po mnemu mađarskih krovov vse to preprečil. Boje se celo, da bo pri pogajanjih s slovaško vlado le s težavo morda uspel doseči korekturo meje in okupirati vsaj izrazito mađarske predele Slovaške. Če bo českoslovaška vladna v Pragi priznala sedaj slično ureditev Še Podkarpatske Rusije, potem je po sodbi budimpeščinskih krovov malo upanja, da bi se Mađarom posrečilo odcepiti to pokrajino in doseči skupno mejo s Poljsko. Mađarska vladna je imela včeraj skoro ves dan trajajoče posvetovanja.

Današnji mađarski listi protestirajo proti proglašitvi slovaške samostnosti in proglašajo vse te ukrepe za nasprotne in monakovski dogovorom, ki je po njihovem mnenju predvidel docela drugačno ureditev slovaškega vprašanja. Vladni organ »Fügelmény« poudarja, da ima Mađarska iz zgodovinskih, zemljevidnih in go-

sposarskih razlogov vso pravico zahtevati zopetno priključitev Slovaške in Podkarpatske Rusije, ker bo le na ta način mogoče ustvariti trden jez proti navalu komunizma. Listi so tudi zelo ogorčeni nad dejstvom, da bo za CSR vodil pogajanje slovaški ministri predsednik in da so se vzdolž vse mađarsko-slovaške meje zopet pojavile českoslovaške obmejne straže, ki so se pred dvema dnevoma že umaknile. Listi poročajo, da se Slovaška sedaj mrzljivo utruje napram Mađarski, ter da kopijo ponekod celo strelске jarke. S takim pisanjem hočejo mađarski listi očvidno prikriti svoje silno razočaranje, ki jima je povzročil sporazum med Čehi in Slovaki, s katerim so prekrizani njihovi visoko leteti načrti.

PARIZ, 8. okt. br. Havas poroča iz Budimpešte, da je bil med Poljsko in Mađarsko sklenjen dogovor glede odcepitve Podkarpatske Rusije od Českoslovaške. Ce se to ne bo dalo doseči s kakim plebiscitem, potem naj bi se odcepitev Podkarpatske Rusije utemeljila z nujno potrebo skupne meje med Mađarsko, Poljsko in Rumunijo, ki da je nujno potrebna, da bi mogle te tri države ustvariti čvrst blok s protikomunistično tendenco, ki bi zajeziel vpliv Sovjetske Rusije na sredino in južno vzhodno Evropo. V Budimpešti in Varšavi se nadajo, da bodo mogli s takimi argumenti ob podpori Nemčije in Italije vplivali zlasti na londonske kroge in pridobilni za tako rešitev angleško vlado.

Kako utemeljujejo Poljaki V Varšavi so se naenkrat spomnili potrebe slovanske skupnosti

VARŠAVA, 8. okt. e. Načrti, po katerih naj bi se po monakovskem sestanku ustvaril nekak direktorični štirih velesil, so v tukajnjih političnih krogih izvali precejšnje nerazpoloženje. V zvezi s tem se je pojavila misel, da bi se ustvarila slovanska federacija, ki bi paralizirala eventualni evropski direktorij velesil. Tako zamišljeni blok bi segal od Baltskega in Črnega do Jadranskega morja. O tem piše eden najuglednejših poljskih listov »Kurier Varšavski«, da je to sicer še zamisel, ali da bi to lahko v kratkem postal realni dejstvo zaradi nove situacije v Evropi. Listi poudarjajo, da je za Poljsko najvažnejše stališče, ki ga bo zavzela Českoslovaška

napram Nemčiji. Poljsko namreč tudi vzemira novo očakanje Nemčije. V zvezi s tem razpravlja tudi o vprašanju odcepitve Podkarpatske Rusije, odnosno njene priključitve Mađarski, da bi tako obe državi imeli skupne meje. Listi se zavzemajo za to solucijo in pravijo: Skupna meja z Mađarsko bi omogočila Poljski nekontroliran promet z Jugoslavijo in Italijo, poleg tega politično sodelovanje s Českoslovaško, Rumunijo, Mađarsko in Jugoslavijo. Potrebno pa je poudariti, da se o teh stvarih razpravlja samo v tisku, dokim se merodajni poljski činitelji omejujejo samo na izjava, da je vprašanje Podkarpatske Rusije stvar Mađarske.

Slovaki za neokrnjeno Slovaško Pogajanja z Mađari bo vodil dr. Tiso

BRATISLAVA, 8. okt. e. Kakor se doznavajo s slovaške strani, stoji Slovaki in njihovi predstavniki odločno na stališču, da je treba braniti nedotakljivost slovaškega ozemlja, ki ga sedaj reklamira Mađarska. Poskus, da bi se zanesla resnoga in cevitev med Čehi in Slovake v tem usodnem trenutku, ni uspel. Kakor zatrjujejo z merodajne strani, se prično pogajanja z

Mađari jutri v Komarnu. O obsegu mađarskih zahtev na merodajnem mestu zamenjati ni bilo mogoče dobiti nobenih zanesljivih informacij. Mađarsko delegacijo bo vodil zunanjji minister Kanya, na čelu českoslovaške delegacije bo predsednik slovaške vlade dr. Josef Tiso, v delegaciji pa bodo še trije Slovaki in en Rusin.

Anglija ne bo dopustila nadaljnje nasilne okrnitve českoslovaške Angleško svarilo Poljski in Mađarsi

LONDON, 8. okt. (Reuter) Angleški poslanik v Varšavi je dobil nalog, naj obvesti poljsko vlado, da Anglija ne bo podpirala nobenih manjšinskih zahtev v CSR, razen v primeru, če bodo te zahteve slonele na čisto etnološki osnovi. Kar se teče angleških obvez v pogledu garancije novih českoslovaških meja, ostane tako, kakor

je v spodnjem domu izjavil minister Inskip, namreč, da smatra angleško vlado da so njenje obvez o garantiranju čeških meja že stopile v veljavno. Zato bo Anglija nastopila proti vsaki nasilni akciji s strani Mađarske ali Poljske. V sličnem smislu je angleška vlada obvestila tudi mađarsko vlado.

Nemčija in Italija se umikata in ne mislita podpirati mađarskih načrtov

BUDIMPESTA, 8. okt. e. V tukajnjih krogih poudarjajo, da so izgledi za rešitev mađarskih zahtev vedno manjši. V prvih vrstih je to pripisati stališču Nemčije, ki je napravila mučen vtip. Zatrjuje namreč, da je Nemčija obvestila mađarsko vlado, da bo mađarske želje podpirala samo v toliko, v kolikor se nanašajo na mađarske skupine, glede drugih zahtev pa Nemčija ne more nuditi nobene podpore, ker bi bilo podpiranje akcije za priključitev tujih narodnosti v nasprotju z idejami narodnega socializma. Poleg tega se je spremenilo tudi italijansko stališče. Po sestanku zunanjega ministra Chvalkovskega pred njegovim odhodom iz Rima z odgovornimi italijanskimi državniki, je opažati, da Italija pri podpiranju mađarskih zahtev niso všeč, da odločijo, kakor popreje. Poleg tega sta slovenski sami Slovakov znatno otežuje položaj Mađarske. Na drugi strani ni prezreti znatnih težav, s katerimi se ima Mađarska boriti v lastni državi, zlasti še ker tudi

v vladu sami ni popolnega soglasja. Vlada stalno zaseda in politični krogi smatrajo, da bo v najkrajšem času prišlo do važnih sprememb v notranji politiki.

Poljaki še niso zadovoljni

VARŠAVA, 8. okt. e. Evakuacija ozemlja, ki je pripadlo Poljski, je bila izvršena brez motenj in težav. Dozadaj so bila evakuirana tri zadnja področja, to je skupaj 6 področij, v katerih je tudi važen železniški vozec Bochumin, ki bo evakuiran do 11. t. m. Takrat bo tudi mešana komisija podpisala pogodbo, s katero bo potrjen, da je bil izveden českoslovaško-poljski sporazum. Z odstopitvijo tešinskega področja pa še ni popolnoma rešeno vprašanje poljskih manjšin. Med poljskim narodom in poljskim tiskom je namreč zdaj na dnevnem redu tudi vprašanje še treh drugih

srezov v Slovaški in sicer Špis, Morava in Cadeckije, v katerih je po trditvah poljskega tiska okrog 50 občin, ki naj bi se priključile Poljski. Ti srez pa so na Slo-

vaškem, s katero želi Poljska biti v najboljših odnosa v. S službeno strani dozajd o tem vprašanju še ni bilo izraženo nikako definitivno stališče.

Rumunija najodločneje odklanja S prekinitev direktne zveze s CSR bi bila oškodovana tudi Rumunija

BUKARESTA, 8. okt. e. Poljsko-mađarski načrt o razdelitvi Podkarpatske Rusije je odnosno o njeni priključitvi Mađarski je izvral v tukajnjih političnih krogih veliko razburjenje in nevjerojatno. Poudarjajo, da uresničenje tega načrta pomenilo za Rumunijo odvzem edine železniške zveze, po kateri je mogoče rumunsko oboroževanje in ki je zato Rumuniji neizogibno potrebo. Železniška proga preko Košice je potrebna za transport vojnega materiala iz Škodovih tovarov z rumunsko vojsko.

Zatrjujejo, da bo Rumunija napravila energične korake, da v nobenem primeru ne pride do uresničenja nadžarsko-polskega načrta. Istočasno v službenih krogih v Bukarešti najodločnejše demantirajo vesti zunanjega tiska o korakih, ki naj bi jih bila rumunská vlada storila, če da je češke vlade zahtevala revizijo meja. Že samo misel na takto intervencijo v rumunskih avtoritativnih krogih najodločnejše zavračajo.

Tudi Ukrajinci se oglašajo Neprijetno presenečenje v Varšavi — Nemčija za ustanovitev neodvisne ukrajinske države pod nemško kontrolo

VARŠAVA, 8. okt. br. S precevšnjim vzemirjenjem spremljajo v varšavskih krogih najnovejši pokret Ukrajincev, ki sedaj tudi zahtevajo uveljavljanje svojih pravic do samoodločbe. Ob podpori Nemčije so sedaj zacelei gibati tudi na Poljskem ter so skupno z Ukrajinci v Podkarpatski Rusiji pričeli z močno akcijo, ki je izražena v rezoluciji, s katero zahtevajo pravico samoodločbe. Pred dvema dnevoma je bila na sestanku nacionalne a odbora Ukrajincev sprejeti rezolucija naslednje vsebine: V imenu vsega ukrajinskega naroda se solidariziramo z bratji v Podkarpatski Rusiji in smo pripravljeni z njimi skupno začeti borbe za uresničenje svojih idejalov do končne zmage. K vsemu temu pa je treba še dodati, da Nemčija ne bi rada videla skupnih mađarsko-poljskih meja, ker je njena želja neodvisna Ukrajina pod nemško kontrolo.

Amnestija za politične obsojence

PRAGA, 8. okt. br. Vlada je imela smočje, na kateri je sklenila izdati v smislu

monakovskega dogovora amnestijo za politične kaznjence nemške, poljske in mađarske narodnosti. Amnestirani bodo vsi politični obsojenci, ki so bili kaznovani od rednih sodišč ali od upravnih oblasti. Istočasno je bila sklenjena splošna amnestija za vse državljane republike, v kolikor gre za manjše delikte.

Nemčija še ne bo demobilizirala

BERLIN, 8. okt. e. Kakor doznavajo iz političnih krogov še ni bilo nujesar ukrejenega za demobilizacijo, temveč bodo počakali toliko časa, da bo nemška vojska popolnoma okupirala sudetske sile.

Aretacije

BERLIN, 8. okt. br. Uradno poročajo, da je bilo dosedaj aretiranih v sudetskem ozemlju, ki so ga že zasedle nemške čete, 350 nasprotnikov narodno socialističnega režima. Transporti vseh beguncov, ki se vračajo iz Českoslovaške, se strogo kontrolirajo in vsi sumljivi aretirajo. Med aretiranci je največ pristašev socialnih demokratov.

Nov statut za Žide v Italiji

Po vzoru Nemčije so začeli Žide preganjati tudi v Italiji

PARIZ, 8. okt. w. Agencija Havas poroča o sklepih velikega fašističnega sveta glede židov naslednje zanimive podrobnosti: Sklepi velikega fašističnega sveta posnemajo hudo poostrepitev protizidovske zakonodaje v Italiji. Poostrepitev obstaja v tem, da je tujim Židom odsek zabranjen dostop v Italijo in da so italijanski Židje degradirani na držljane drugega razreda. Židje v Italiji odsek ne bodo smeli zavzemati nikake javne službe, ne morejo biti več članji fašistične stranke in tudi ne morejo več služiti v italijanski vojski. Tudi na gospodarskem polju je udejstvovanje Židov do skrajnosti omejeno. Noben Žid ne sme imeti podjetja, ki bi zaposlovalo nad 100 delavcev in nameščence. Zemljiška posest Židov ne sme presegati 50 hektarov. Italijanske univerze so odsek za Žide zaprte. Sledili bodo še nadaljnji ukrepi glede poklicnega udejstvovanja italijanskih Židov; izločili jih bodo zlasti iz novinarstva, dasiravno je med 2500 organiziranim italijanskim novinarjem samo 50 Židov. Od vseh teh omejitev so izvzeti samo oni italijanski Židje, ki so si pridobili zaseglje za fašizem. Teh olajšavajo bodo delne predvsem židovske rodinne, katerih člani so padli ali pa se aktivno udeležili vojne v Libiji, svetovne vojne, vojne v Abesiniji in španske vojne na Francovih straneh. Prav tako so izvzeti oni Židje, ki so se zasluzno udejstvovali v fašistični strani, ki je v letih 1919 in 1920. Njihove zastupe na mora ugotoviti posebna komisija. Stroge so zlasti tudi dolobne glede sklepanja zakonov. Židje smejo poročiti samo Židinje. Mešani zakoni so najstrožje zabranjeni.

Bojazna Vatikan

RIM, 8. okt. w. Sklepi fašističnega sveta so izvzeli v vatikanskih krogih veliko vzemirjenje, o katerem piše tudi današnji »Osvetnik Romano«. List nagaja, da so zlasti ukrepi glede sklepanja zakonov zelo dalekosežni in da niso v skladu z načeli katoliške cerkve. Zato vatikanski krogi pričakujejo, da bodo tozadne zakoni prinesli popolno jasnost in zarezljivost na dnevnem redu tudi vprašanje še treh drugih

Nemška ponudba Franciji

Nemški pakt za 10 let

PARIZ, 8. okt. br. V tukajnjih javnosti je včeraj krožila vest, da bo maršal Göring v kratkem službeno obiskal francosko prestolnico. Po obvestili iz Londona, ki so blizu nemškemu poslanstvu, bo Göring francoski vladi predložil nenapadni pakt za dobro 10 let. Poudarjajo, da je Göring odkrit pristaž ožigja francosko-nemškega sodelovanja proti jugoslovanskemu železniškemu sodelovanju. Državni komisar za obrambo izjavlja, da je nemška vlada izjavila, da bo v tem sodelovanju med Francijo in Jugoslavijo vse vredno. Prav tako so v nujnih primerih dopustni brzjavci svojemu, ki stoji v vojski.

Kolega Kazys

Dolžnična obvestila

Strokovni izdajatelj

Navedli smo že, kako je Slovenska slovenska stranka vodila skoraj deset let in jo naredila kar nepravljivo stvar na svetu. Že nista ne bili odčini, da bi podamo — ne pa je mogoče niti narediti na sile zavrniti končanja bostovitosti ali bolje umoboljstva življenja v slovenskih zvezicah — naših oddelekov in skupin. Vsi sloveni v pravdilih bi nadzorovali, ki jo objavlja A. Potjens v nadzoru Zavesti o Sodobnosti, — »Slovenskega sestra« — tako izvaja A. Potjens — se končnem iznenadjanju in prečrtenjem izmenično sodobne demokracije čezito mestu v krogu narodov. Resni potrebi, v kateri so se spritojali nevernosti, ki neposredno ogrožajo naših nasrednje občot, znali vsi sloveni narodi brez izjeme, jih kljice na branik demokracije in zvezca, bolj tesno ko kdaj prej, večji njihovo usodo z njeno usodo. Demokracija ne ogroža niti enega slovenskega naroda v njegovem razvoju, zato nihče svojega boja proti demokraciji ne more opraviti z bojem za narod in njegov občot, edini soražnik slovenskih narodov in njihovega obstoja so tiste sile, ki so domes v nasprotni z vsem dosedanjim pojmovanjem človeškega dobrostanstva, od krščanskega do socialističnega, proglašile neenakost narodov za svojo politično vero... Ocenjevanje današnjega vloga slovenskega ne stoji na nobenih misticnih postavkah, marveč na čisto razumskih zaključkih, ki jih vsljuje ves mednarodni položaj. Vsebina današnjega boja slovenskih narodov za obrambo, odnosno za doseglo narodne samostojnosti in neodvisnosti, more biti le demokratična... Razlog, ki danes narekuje slovenskim narodom vsejnost, so popolnoma realni. Tu ni nobene mistike in romantičnih sanj, čeprav nikakor ne gre podcenjevati takih povojnov, kakor je slovenska zavest, ki se je oblikovala v toku skupnih bojev avstrijskih Slovanov in ki v današnjem trenutku predstavlja nedvomno pozitivno postavko. Pri ocenjevanju današnjega vloga slovenskega je vsakokrat najhitnejše golo dejstvo, da so slovenski narodi že spritoj svojega čisto zemljepisnega položaja tisti, ob katerih proti vzhodu najbolj neposredno butajo valovi sodobne reakcije, da se slovenskim narodom v tem njihovem položaju sama vsljuje častna vloga predstave človeške kulture in civilizacije, prvoribitevje za pravo demokracijo. Od tega, kako bo slovensko to vlogo izpolnilo, je odvisna med drugim tudi usoda slovenskih narodov. Spoznanje tega in praktično delo v tem pravcu morata biti v današnjih dneh merilo ne le obče demokratične, vseslovenske, marveč hkrati tudi čisto slovenske narodne zavesti in narodnega ponosa. Avstrijski Slovani so v letu 1848. kot placičo za svojo vlogo dobili Bachov absolutizem in Be-

O strokovnih organizacijah

Objavili smo poročilo o potu potre Križmanu in njegovih oprod v Beograd in njih intervenciji na raznih odločilnih mestih, da si izpostavlja podporo merodajnih činiteljev. V zvezi s tem bodo naši javnosti zanimati izvajanje jeseniškega »Nasega kovinarja«, ki piše v svoji zadnji številki. »Svobodne delavske strokovne organizacije imajo kulturne odseke ali samostojna društva, ki skrbijo za tečejo, predavanja, vodijo knjižnice itd., same pa prirejajo sestanke, zborovanja itd. Vse to so sredstva, s katertimi dvigajo delavstvo na dostojno višino, na ravni kulturnega človeka s polno moralno odgovornostjo in zavestjo. In ker svobodne delavske strokovne organizacije vršijo to veliko nalogu, je naravnost zloravn onemogočati njihovo delovanje in delovanje njihovih kulturnih odsekov in društva. Še večja napaka pa je, njihovo delovanje monopolizirati in ga usmerjati po protidelavskih težnjah. Samo svobodne delavske strokovne organizacije so zmožne izvrševati omenjene naloge... Pristisk izvaja sila, ki ima interes na tem, da ostane delavstvo nezavestno in lažje dovetno za vsakostno demagogijo. Tudi pri nas se že kažejo žalostni pojavji. Ni tečajev in ne predavanj, ni sestankov in ne zborovanj, v knjižnicah je beda v prahu, pole ne po gostilne, po cestah stecujejo pisanje. Prej tega ni bilo, vsaj ne v tolki meri... Nas obsojba bi ne bila popolna in pravilna, eko bi ne obsodili onega, ki je pravi povzročitelj takšnih razmer. Povzročitelj pa je samo intereseni na delavski zaostalosti. To je tista za nevidna sila, ki upravlja vse niti družbenega življenja in paži, da mu ostanejo vse družabni člani v pokorstni in da ne uidejo čez plot...«

Kaj je „boljševiščno“

»Slovenski delavec« prinaša tale dopis: »Dne 10. t. m. je imela JSZ v Domžalah sestanek, na katerem je govoril tudi zastopnik centrale JSZ (to je Gostinčarjeva Jugoslov. strokovna zveza). Govor, kakor izgleda, sploh ni bil govor, ampak zmerjanje. V svojem govoru je zastopnik dejal med drugim, da v ZZD (Križmanova Zvezda zdrževala delavstvo) in nje katoliškega, ampak da je samo njihova organizacija JSZ osnovana na krščanskih načelih. Nadalje je dejal, da je vodstvo ZZD kakor troši pri celičah. Člani skupaj nosijo, oni pa se maste. Take ljudi, ki misijo na ZZD, je treba pošteno obuteti in naj delavstvo gleda na to, da ne bo med njimi ZZD. Torej prav po boljševiščne. Tumškemu reformatorju je boljševiščno že, to, ako se drži, kaka druga delavska organizacija na njegove napade odgovarjati z istim orodjem!«

Vrnitev poljskega odlikovanja

Sarajevo: »Jugoslovenska pošta objavila tole značilno vest: »Ugledni beografski odvetnik dr. Marko Legen je posebni poslanik poljske republike v Beogradu in mu vrnil visoki red »Polona restituta«, s katerim ga je svojcasno odlikoval previdni Moškički za zasluge, ki si jih je pridobil s svojim delovanjem na polju zbiranja med Poljsko in Jugoslavijo. Dr. Legen je znan jugoslovenski nacionalist in borec v

Ugodna sezona gorenjskih letovišč

Letos so bili izjemnoški letoviščari na Gorenjskem in nadalje dni septembra

Jesenica, 7. oktobra
Letovišča letoviščarska stava je pri koncu. Deževno in hladno vreme zadnjih dnev je pregnalo še eno gosto, ki so kmeli nazaj in žaljiv časa ostali v hotelu kralj. Hkrat v zadnjih letih, so te tudi letos pogosto nepravljeno, ki so smetno obiskovali tiste letoviščarske postojanke. Deževno vreme, ki je trajalo skoraj vse glavno sezono, je povzročilo veliko, kar je poselilo Bleča in Bohinj, kjer je predvsem za kopanje. Veselo sloto je poselilo silno napet politični položaj, ki je zajel vse sredino Evrope. Izstali so predvsem Cetti, ki so ostali vedno doma.

Kljub vsem tem nepravljikam, pa je bila sezona v radovljiskem sreču prav zadovoljiva. Po deževnih dneh v juliju in avgustu smo dobili v septembra lepo toplo vreme, da se sezona potegnila za lepo število dni. V času, ko so druga leta že odšli z Bleča in okoliških krajev staraj zadnji gosti, so letos prihajali ogromni avtobusi, polno zaseden, od gostov in Italijci, Angliji, in Nemci, ki so ostali skraj do zadnjih septembarskih dni v naših krajev.

Velfit porast gostov so imeli tudi letos kralj v Zgornji savski dolini. Poleg Ratečke Planice in Kranjske gore, se od leta do leta močnej uveljavlja romantični Gozd-Martuljek in sončna Planina Sv. Kriz nad Jesenicami. V teh krajin letoviščarji sicer še niso deležni posebnih udobnosti, pač pa uživajo izredno pokrajinsko lepoto in mir.

Med letoviščarskimi kraji se od leta do leta močnej uveljavlja Žirovnica, ki nudi gostom lepe in široke prostrane dobrane, mimo lepo vodno in zelenih travnikov v globokih gorskih tešini in na strme vrhove Karavank in Julijskih Alp. K Ozvaldu v žirovničkih pridejo red, na poletnici poleg Slovencev in južnjakov, tudi Nemci, Švicarji, Anglezi in Francuzi.

Poleg idiličnih Pojki in starodavnih Begunj, se vsako leto bolj uveljavlja priključna Radovljica, ki ima prav vse pogoje, da se razvije, v eno najbolj privlačnih gorenjskih letovišč. Izredno milo podnebje, kopališče s toplo in čisto vodo, udobne prenočišča, krasna okolica in lepi razgledi na velegorja, to so prednosti, ki jih poleg Bleča in Bohinja nima noben drug kraj na Gorenjskem.

Svet za sebe je Lipniška dolina z Lip-

dobrovolski legiji pokojnega dr. Ljudevitja Pivka, kjer se s svojo hrabrostjo posebno odlikoval. Vrtritev odklicovanja je utemeljila s tem, da noče in ne more nositi odlikovanja države, ki je tako nebrsko nasloplila proti bratski slovenski Češkoslovaški republiki v njenih najtežjih trenutkih. V znak protesta za tako postopanje Poljske — tako je poudarjal dr. Ljuben — vracjam vam, g. poslanik red, ki sem ga več let s ponosom nosil na svojih prisih... Kaj je na to poljski poslanik odgovoril, tega sarajeveški list ne poroča.

„Složni smo močni, razdrobeni — žrtev souražnikov“

(Pomembna izjava sofijske mitropolita Stefana)

V Beogradu je bil na poseto pri patrijarhu dr. Gavrilu poglavar bolg. pravoslavne cerkve sofijski mitropolit Stefan. V patrijaršiji je sprejel urednika »Vremena in mu dal velepomembno izjavo. Mitropolit Stefan je v svoji izjavi poudarjal med drugim:

»Naša naroda bosta stečna in blagostanje se bo naselilo med njima, ako bosta živel a zares v bratski slogi, povezana z ljubezni, ki nikdar ne ugasne in nikdar ne umre. V donajnih burnih in mračnih časih, potnih splošnega strahu, se vsem nam še bolj vsljuje ta misel. Naša zveza mora postati

verečna, realna, da preko nje postanemo ena usta in eno srce, ki slavi gospoda Boga. Spominjajoč se težkih tragedij, ki smo jih preživeli, me navdaja samo ena želja, da bi mi vsi imeli skupno in bratsko bodočnost, ker kaderkoli smo blizu roka v roki, smo bili močni in silni, živeli smo v blagostanju in uživali smo duhovno in materialno sečo. Kaderkoli pa smo se vdajali vplivom od zunaj, smo se pripravili in previdili, postajajoč žrtev svojih souražnikov. Zdrženi v bratski ljubezni in slogi smo nepremagljivi, brez vsake moči pa, kadar smo razdrojeni in speti. Naša dolžnost je, da vsestransko in požrtvovano delujemo za duhovno blagostanje in dobrobit naših narodov in s tem dosežemo, da postaneta naša naroda ena volja, eno srce, ena misel — en narod. Zavzemajoč se za te ideje, vstaja pred menoj sveti lik srbskega pravoslavnega sv. Save. Preživljavam svete trentute, ko se spominjam njegovega imena, njegovega bivanja v Velikem Trnovu na predevčer njegovega življenja in na njegove besede, namenjene našemu kraljestvu carju Ivanu Asenu II.: »Ja se tu počutim kakor v svojem domu, kakor se ti, sin moj, potociš v svojem domu pri prihodu v mojo žico in kakor ti, sin moj, z isto ljubezno greš na naš Jadran in kakor si mi ti prav dobro rekel, da so Bolgari in Srbi eno, kar ni nicesar, kar bi jih razdrojalo: ne jesit, ne vera. Zato mi je tudi draga, da ta življa in zategadel je tudi moja volja, da bom tu pokopan.« Car Ivan Asen je zapustil, kakor sin za odčetom, ko je zvedel, da je umrl sv. Sava v Trnovu. Zapustil je boljševike, kjer se je boril proti Grkom, pridel v Trnovu in pribil sv. Savi veličasten pogreb. Ob grobnici je car Ivan Asen spregovoril te besede: »Tu leži ključ, ki se v tem času veže dve bratski zmaji, dve bratske narode in to mesto je blagodovljeno in sveto tako za Srbe, kakor za Bolgare. Evo, takšna vez spaja nas in postopek vedno močnejše, neposrednejši in čvršči in tako Bog da — za večne čase neškalcen. Slovenska vzajemnost, bratska ljubezen, in naša pravoslavna cerkev bodo nevdatne naše narodne predstavnike in vse nas, da bomo tvorec svete narode in svete naše bodočnosti.«

Na podlagi čl. 1 banove naredbe o zatiranju San-Josejevega kaparja z dne 25. aprila 1926 (Sl. list št. 290-43 iz leta 1936), so vse državne, banovinske, okrajne, mestne, občinske in zasebne drevesnice in trame in območju dravške banovine pod stalno fitopatološko kontrolo kmetijske poskusne in kontrolne postaje v Ljubljani, glede razkuževanja sadik pa pod kontrolo strokovnih organov banske uprave.

Mer preči nevarnost okužbe po tem najopasnejšem škodljivcu sadnega drevja, zlasti v območjih kraljeve Banovine, odredjam sledeti postopek pri razkuževanju sadik (drevja, trt in grmečevja) pred prodajo ali odnosno iz drevesnice oziroma trame in načinom ali pomladanskim saditve:

1. Prodajati sme sadike le eni drevesniki, ki je dobil dovoljenje za prodajo od kraljevske banske uprave. Brez takega dovoljenja ne smem sadike niti vnosovčevati.

2. Vse sadike in njih deli (razen korenin) se morajo pred oddajo razkužiti na ta način, da se potope v raztopini 6% neodegradne ali 12% žveplove-aponezne broze.

3. Vsak drevesniki mora voditi knjigo, iz katere je razvidno, komu in kdaj so bile sadiske prodane. Prodajalec je dolžan izdati za vsako odprodano količino sadiske, v katerem mora označiti, komu in koliko ter katere sadike je oddal. Na zadnjem stranu mora drevesniki prodajalec potrditi z lastnoročnim podpisom, da je sadike razkužili s potapljanjem v predpisanim razkužilom.

4. Drevesniki morajo imeti verodostojno dokazilo v izvirniku o količini razkužil (fitoskeletovi), ki mu se uporablja v njih drevesnicah.

Spreka načelstva, mestna poglavarstva in občinska občinstva nadzirajo po svojih strokovnih in izvajalnih organih promet s sadikami, ali so predpisano razkuženi.

Ako kontrolni organ najde sadike, ki niso bile razkužene, tedaj sadike zadrži od

uporabe: z odgovornimi prodajalci pa se postopa po § 21. in 22. zakona o zatrhanju boljšev in škodljivcev lastnemu razdeli ter se isti kaznujejo v denarju od 100 do 5000 din v korist državnega kmetijskega skida.

Ban dr. Natlačen

SOKOL

Bratje, sestre in malašči!

Stari leta so minula od tega tragičnega 9. oktobra 1934, ko je slovenska roka umorila našega nadvelebitnega prvega Sokola, blagokonjega Vitezog kralja Aleksandra I. Zedinitevja. Spomini na kraja Mučenika bo ljubljansko sokolstvo dostenjno potastilo v nedeljo, 9. oktobra, t. l. ob 11. dop. v telovadnici Narodnega doma.

s spominsko zaročno svečnostjo

Spominski govor po nepoznavnemu kralju Vitezovi in Sokolu bo imel jugoslovanski dobravoljec in L. nam. načelnika Saveza

SKJ br. Josip Jeraš Sodelovala bo godba Sokola I. Tabor.

Vabilo vse sokolske pripadnike, da se ta zaročna svečnost udeležijo v polnem številu v mestnički objekti z znakom, ovitim v črn flor.

Slova Vitezemu kralju Aleksandru I.

Zedinitevju!

Cuvajmo Jugoslavijo!

živej kraj Peter II!

Ljubljanski Sokol, Sokol I. Tabor, Sokol Ljubljana II. Sokol Ljubljana III. Sokol Ljubljana IV. Sokol Ljubljana-Siška. Sokol Ljubljana-Most. Sokol Ljubljana-Stepanija vas. Sokol Ljubljana-Vič. Sokol Ljubljana-Zg. Siška.

* * * * *

— Načelstvo Sokolskega društva Ljubljana-Siška sporča staršem, da bo odslej telovadba dečka ločena: za starejšo dečko od 6. do 7., za mlajšo pod 10 let pa od 5. do 6. popoldne in sicer za dečke v sredo in petek, za dekle pa v torek in četrtek.

Zdravo!

Jubilejne prireditve grafičarjev

Ljubljana, 8. oktobra

Dom grafikov na vogalu Masarykove v Miklošičeve ceste ob glavnem vhodu v osrednji Ljubljane. In po več včeravnostno razsvetljeno. In od pondeljka dalje bo vtrala raz doma tiskarska zastava v petih barvah. Ta zastava simbolizira tiskarsko umetnost, ker se v tisku uporabljajo kot temeljne barve rdeča, zlata, modra, srebrna in črna. V teh barvah, odnosno v redkih, rumeni, modri, beli in črni barvi bo zastava razobesena na Domu grafikov, ki bo razsvetljena v proslavo jubileja, ki je vredno veliko letovščice in sicer eno najlepših in najbolj privlačnih v Evropi.

Ves letos v Ljub